

Bruselj, 10.3.2020
COM(2020) 102 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU,
SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU
REGIJ**

Nova industrijska strategija za Evropo

1. Nova industrijska pot Evrope

Evropa je že od nekdaj dom industrije. Že stoletja je pionirka na področju industrijskih inovacij in pomaga izboljšati način proizvodnje, potrošnje in poslovanja ljudi po vsem svetu. Na podlagi trdnega notranjega trga evropska industrija že dolgo poganja naše gospodarstvo, s čimer milijonom ljudi omogoča stabilno življenje in ustvarja družbena vozlišča, na katerih temeljijo naše skupnosti.

Industrija je v svoji dolgi zgodovini dokazala, da je sposobna voditi spremembe. Zdaj, ko je Evropa na poti, da preide k podnebni nevtralnosti in prevzame vodilni položaj na digitalnem področju v nenehno spreminjajočem se in vse bolj nepredvidljivem svetu, bo morala industrija spet pokazati to sposobnost.

Dvojni, ekološki in digitalni prehod bo vplival na vse dele našega gospodarstva, družbe in industrije. Potrebne bodo nove tehnologije, ob tem pa tudi naložbe in inovacije. Ustvarjeni bodo novi izdelki, storitve, trgi in poslovni modeli. Ob tem prehodu bodo nastale nove vrste delovnih mest, ki danes še ne obstajajo in za katera bodo potrebne spretnosti, ki jih še nimamo. Prišlo bo do premika z linearne proizvodnje na krožno gospodarstvo.

Ta prehod bo potekal v času spreminjajočih se geopolitičnih razmer, ki bodo vplivale na naravo konkurence. Zdaj je bolj kot kdaj koli prej pomembno, da Evropa utrdi svoj položaj, sledi svojim vrednotam in se bori za enake konkurenčne pogoje. **Gre za suverenost Evrope.**

Daljnosežnost, obseg, hitrost, narava in nujnost dvojnega prehoda so brez primere. To se odraža v *političnih usmeritvah* predsednice von der Leyen, prednostnih nalogah, ki jih je določil Evropski parlament, in strateški agendi Evropskega sveta za obdobje 2019–2024. *Evropski zeleni dogovor*¹ in nedavna *strategija Komisije za oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope*² sta določila ambicioznost, hitrost in smer ukrepanja v prihodnjih letih.

Zdaj Evropa potrebuje novo industrijsko pot, ki bo ustrezala današnjim ambicijam in jutrišnji realnosti. Bistvena je zmožnost evropske industrije, da vodi dvojni prehod in spodbuja našo konkurenčnost. Ne sme se zgolj prilagajati, temveč mora pospeševati in omogočati spremembe in inovacije. Naša industrijska politika mora pomagati pri uresničevanju te ambicije.

Industrijska strategija Evrope mora odražati naše vrednote in tradicije na socialnem trgu. Opirali se bomo na naše prednosti: našo raznolikost in talente, naše vrednote in način življenja, naše inovatorje in ustvarjalce. Potrebujemo evropsko industrijsko politiko, ki bo temeljila na konkurenci, odprtih trgih, vodilnih raziskavah in tehnologijah v svetovnem merilu ter močnem enotnem trgu z manj ovirami in birokracije. Upreti se moramo skušnjavi poenostavljenih ukrepov, kot so protekcionizem ali izkrivljanje trga, hkrati pa ob nepošteni konkurenci ne smemo biti naivni.

Ta strategija priznava moč in vlogo Evropske unije, v prvi vrsti kot omogočiteljnega in regulativnega akterja. Oblikovanje okvira in začrtanje politične usmeritve sta ključnega pomena, da se zagotovi gotovost, ki jo potrebujejo vlagatelji, inovatorji in industrija.

Za našo novo industrijsko strategijo je značilen podjetniški duh, ki se izraža tudi v praksi. Komisija je pripravljena, da z industrijo ter socialnimi partnerji in vsemi drugimi

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2020) 67 final.

zainteresiranimi stranmi sooblikuje in soustvarja rešitve. Pri tem bo nov poudarek namenjen **industrijskim ekosistemom** ob upoštevanju vseh akterjev v vrednostni verigi. To je naš novi pristop, ki odraža potrebo po novih načinih razmišljanja in dela za vodenje dvojnega prehoda.

Ta strategija kaže smer in pot, ki jima bomo pri tem sledili. Določa vizijo, kaj želimo doseči do leta 2030 in naprej, ter temelje, ki nam bodo pri tem pomagali. V času prehoda in večjih sprememb za Unijo bo eno preprosto dejstvo ostalo enako: Evropa je dom industrije. S to strategijo je Evropska komisija pripravljena storiti, kar je treba, da bo tako tudi ostalo.

2. Evropska industrija: danes in jutri

Industrija je ključna za prihodnji napredek in blaginjo Evrope. Predstavlja več kot 20 % gospodarstva EU in zaposluje približno 35 milijonov ljudi, več milijonov drugih delovnih mest doma in v tujini pa je z njo povezanih. Predstavlja 80 % izvoza blaga in je glavni razlog, da EU velja za največjo svetovno izvajalko neposrednih tujih naložb in njihov glavni cilj. Mala in srednja podjetja (MSP) predstavljajo več kot 99 % vseh evropskih podjetij, med katerimi je velika večina družinskih, in so hrbtenica našega gospodarstva in družbe³.

Evropska industrija ima svetovno konkurenčno prednost pri izdelkih in storitvah z visoko dodano vrednostjo. Deluje kot zgled, tako da sledi najvišjim **socialnim, delovnim in okoljskim standardom**, kar omogoča Evropi, da širi svoje vrednote. Zaradi velikih inovacijskih zmogljivosti je evropska industrija tudi vodilna svetovna sila na področju patentov za zeleno tehnologijo in v drugih visokotehnoloških sektorjih. Naš enotni trg evropskim podjetjem vseh velikosti omogoča, da uvajajo inovacije, se širijo in zaposlujejo več ljudi. Te prednosti je treba usmeriti v prevzemanje vodilnega položaja na področjih, na katerih EU še vedno zaostaja, na primer aplikacije v oblaku in podatkovne aplikacije.

Evropska industrija že doživlja obsežno preobrazbo. Prihaja do izrazitega premika od izdelkov k storitvam in od izključnega k skupnemu lastništvu izdelkov in storitev. Zaradi pritiska na naravne vire se že uvaja bolj krožni pristop k proizvodnji. Prelomne tehnologije, kot je 3D tiskanje, so za Evropo spodbuda, da čim bolj izkoristiti **lokalizacijo kot priložnost**, da v nekaterih sektorjih privabi več proizvodnje nazaj v EU.

Da bi Evropa uresničila svoje ambicije, potrebuje industrijo, ki bo postala okolju prijaznejša in bolj digitalna, hkrati pa bo še naprej konkurenčna na svetovnem prizorišču. To bo pomagalo preoblikovati in razvijati tradicionalne in nove industrije, podpirati MSP in **spodbujati našo konkurenčno trajnostnost** po vsej EU. To je enako pomembno za storitve kot za blago.

Zaradi evropskega socialnega tržnega gospodarstva je gospodarska rast tesno povezana z izboljšanim socialnim in življenjskim standardom ter dobrimi delovnimi pogoji. **Evropski steber socialnih pravic** bo še naprej naše vodilo in bo zagotavljal socialno pravičnost dvojnega prehoda.

S svojo močno, inovativno in povezano industrijsko bazo je Evropa v dobrem položaju, da prevzame vodilno vlogo v svetu.

2.1 Globalno konkurenčna industrija z vodilno vlogo v svetu

³ Skupaj s tem sporočilom bo sprejeta posebna strategija za MSP – Strategija za MSP za trajnostno in digitalno Evropo, COM(2020) 103 final.

Nove in nenehno spreminjajoče se geopolitične razmere močno vplivajo na evropsko industrijo. Povečuje se svetovna konkurenca, vse več je protekcionizma, izkrivljanja trga, trgovinskih napetosti in izzivov za sisteme, ki temeljijo na pravilih. Pojavljajo se nove sile in tekmeči. Bolj uveljavljeni partnerji izbirajo nove poti. Skupaj s pretečo gospodarsko negotovostjo v svetu ti trendi prinašajo nove izzive za evropsko industrijo, ki je na poti k dvojnemu, ekološkemu in digitalnemu prehodu.

Na te izzive se Evropa ne sme odzvati s še več ovirami, ščitenjem nekonkurenčnih industrij ali posnemanjem protekcionističnih ali izkrivljajočih politik drugih. **Konkurenčnost zahteva konkurenco – doma in po svetu.** Potrebni so pravi pogoji, da podjetniki svoje zamisli pretvorijo v dejanja in da podjetja vseh velikosti lahko uspevajo in rastejo.

Hkrati mora biti EU sposobna okrepiti svoje strateške interese v tujini z gospodarskim ozaveščanjem in diplomacijo. **EU mora izkoristiti vpliv, velikost in povezanost svojega enotnega trga** in določiti globalne standarde. Ker lahko oblikujemo svetovne visokokakovostne standarde, katerih zaščitni znak so evropske vrednote in načela, bomo lahko še bolj okrepili svojo strateško avtonomijo in industrijsko konkurenčnost.

Evropa se bo še naprej zanašala na svobodno in pravično trgovino s partnerji z vsega sveta. Večstranski trgovinski sistem, ki temelji na pravilih, in Svetovna trgovinska organizacija sta nepogrešljiva za zagotovitev odprtih trgov in enakih konkurenčnih pogojev. EU bo nadaljevala s prizadevanji za **ohranjanje, posodabljanje in nadgrajevanje svetovnega trgovinskega sistema**, da bo ta primeren za soočanje z današnjimi izzivi in jutrišnjimi realnostmi.

2.2 Industrija, ki tlakuje pot k podnebni nevtralnosti

Evropski zeleni dogovor je nova strategija Evrope za rast. Osrednjo vlogo pri tem ima cilj, da Evropa do leta 2050 postane prva podnebno nevtralna celina na svetu.

Pri tem največjem izzivu in največji priložnosti našega časa ima vodilno vlogo prav industrija. **Vse industrijske vrednostne verige, vključno z energijsko intenzivnimi sektorji, bodo imele pomembno vlogo.** Morale bodo zmanjšati svoj ogljični odtis, pa tudi pospeševati prehod tako, da bodo zagotavljale cenovno dostopne, čiste tehnološke rešitve in razvijale nove poslovne modele.

Da bi industrija ob tem, ko postaja bolj zelena in krožna, postala tudi bolj konkurenčna, bo potrebovala **zanesljivo oskrbo s čisto in cenovno dostopno energijo in surovinami.** Povečanje naložb v raziskave, inovacije, tehnološko uvajanje in sodobno infrastrukturo bo pripomoglo k razvoju novih proizvodnih procesov, ob tem pa bodo nastajala nova delovna mesta.

V podjetniškem duhu te strategije bi morale institucije EU, države članice, regije, industrija in vsi drugi pomembni akterji sodelovati, da bi ustvarili **vodilne trge na področju čistih tehnologij** in zagotovili vodilno vlogo naše industrije v svetu. Za uresničitev tega cilja bodo bistvenega pomena regulativne politike, javna naročila, poštena konkurenca in polna vključenost MSP.

Ta prizadevanja bi morali podpirati finančni instrumenti in politike na ravni EU in nacionalni ravni ter zasebni sektor. Tisti, ki bo naredil prvi korak in bo najhitrejši, bo imel večjo konkurenčno prednost.

2.3 Industrija, ki oblikuje digitalno prihodnost Evrope

Digitalne tehnologije spreminjajo podobo industrije in način poslovanja. Ustvarjajo nove poslovne modele, industriji omogočajo, da je produktivnejša, delavcem zagotavljajo nove spretnosti in podpirajo razogljičenje našega gospodarstva. Digitalni sektor bo prispeval tudi k evropskemu zelenemu dogovoru, in sicer kot vir čistih tehnoloških rešitev ter s tem, da bo zmanjšal svoj ogljični odtis.

Komisija je v svoji *strategiji za oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope* predstavila vizijo o tem, kako lahko Evropa ohrani svojo tehnološko in digitalno suverenost ter postane vodilna v svetu na digitalnem področju. Ob priznavanju, da je **nadgradljivost ključna v digitaliziranem gospodarstvu**, se bo evropski prehod podprl s krepitvijo enotnega digitalnega trga.

Evropa mora prav tako pospešiti naložbe v raziskave in uvajanje tehnologije na področjih, kot so umetna inteligenca, 5G, podatkovna in metapodatkovna analitika. Leta 2018 je le približno desetina podjetij iz EU analizirala velepodatke, samo četrtina pa jih je uporabljala storitve računalništva v oblaku.

Kot je navedeno v *evropski strategiji za podatke*⁴, ki jo je nedavno objavila Komisija, Evropa potrebuje okvir, ki bo podjetjem omogočil ustvarjanje, združevanje in uporabo podatkov za izboljšanje izdelkov in mednarodno konkuriranje na način, ki bo spoštoval naše vrednote ter pravice in zasebnost vseh.

EU mora prav tako **okrepiti svojo industrijsko zmogljivost na področju kritične digitalne infrastrukture**. Uspešno uvajanje močno zaščitene in najsodobnejšega omrežja 5G bo pomemben omogočitevni dejavnik za prihodnje digitalne storitve in bo v središču industrijskega podatkovnega vala. Evropa mora zdaj vlagati, če želi imeti vodilno vlogo v omrežjih 6G.

V podjetniškem duhu te industrijske strategije **mora Evropa združiti svoje prednosti in skupaj storiti to, česar nobena država ne more storiti sama**. Nedavni primeri takšnega ukrepanja so pokazali potencial in koristnost tega pristopa. Evropa zdaj gosti enega izmed treh najhitrejših superračunalnikov na svetu in je obrnila trend nazadovanja na področju mikroelektronike.

Ima vse adute, da prevzame vodstvo v tej novi tehnološki tekmi. Opreti se mora na svoje prednosti, vključno s trdno industrijsko bazo, visokokakovostnimi raziskavami, kvalificiranimi delavci, živahnim ekosistemom za zagonska podjetja, zrelo infrastrukturo in vodilnim položajem pri uporabi industrijskih podatkov.

3. Temeljna načela evropske industrijske preobrazbe

Zgoraj navedeni trije dejavniki prikazujejo obseg preobrazbe, ki jo bo opravila Evropa. Preoblikovanje industrijskega sektorja in vseh njegovih vrednostnih verig bo trajalo celo generacijo. Toda v konkurenčnem in dinamičnem okolju ne smemo izgubljati časa. Naslednjih pet let bo odločilnih za določitev ustreznih omogočitevni pogojev za ta prehod.

Ta strategija se opira na temeljna načela za industrijsko preobrazbo Evrope. Nekatera od njih prenavljajo ali razširjajo obstoječe pristope na področju inovacij, naložb, standardov ali zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev. Druga odražajo potrebo po novih načinih dela v

⁴ COM(2020) 66 final.

Evropi za okrepitev industrije, da bo ta pripravljena na prehod, bodisi v zvezi s spretnostmi ali krožnostjo.

Temeljna načela odražajo dejstvo, da ni čudežne ali samostojne rešitve – vse so medsebojno povezane in druga drugo krepijo. Odražajo pa tudi dejstvo, da je sicer na evropski ravni mogoče opraviti veliko dela za omogočanje in zagotavljanje gotovosti, vendar so številni vzvodi v rokah drugih. Zato bo bistvenega pomena partnerski pristop.

3.1 Ustvarjanje gotovosti za industrijo: globlji in bolj digitalen enotni trg

Naš edinstveni enotni trg podjetjem EU ponuja odskočno desko za konkuriranje na svetovni ravni. Ker zagotavlja skupen regulativni prostor in skupno regulativno raven, deluje kot gonilo konkurenčnosti in omogoča vključevanje podjetij vseh velikosti v evropske in globalne vrednostne verige.

Da bi enotni trg lahko omogočil nadaljnji razvoj naše industrije, je treba zakonodajo izvajati in izvrševati na vseh področjih. Danes sprejeti **akcijski načrt za uveljavljanje pravil enotnega trga**⁵ predstavlja konkretne predloge za okrepitev skupnih prizadevanj na tem področju, zlasti oblikovanje projektne skupine za uveljavljanje pravil enotnega trga. **Poročilo o ovirah za enotni trg**⁶ kaže, da je treba odpraviti ovire, s katerimi se srečujejo podjetja pri prodaji blaga ali še bolj pri čezmejnem zagotavljanju storitev. Večja davčna harmonizacija bi pomagala odpraviti eno od glavnih ovir za podjetja pri čezmejnem poslovanju, zlasti z uresničitvijo skupne konsolidirane osnove za davek od dohodkov pravnih oseb.

Poleg tega je treba pregledati in posodobiti zakonodajo o enotnem trgu, da bo primerna za digitalno dobo. To vključuje revizijo predpisov EU o varnosti proizvodov, izvajanje evropske podatkovne strategije in sprejetje akta o digitalnih storitvah.

Bistvenega pomena bo tudi „**pristop MSP za MSP**“. Naraščajoče število mladih, tehnološko podkovanih MSP lahko pomaga bolj uveljavljenim industrijskim podjetjem, da prilagodijo svoje poslovne modele in razvijejo nove oblike dela za digitalno dobo. Tako so že nastale nove priložnosti in zagonskim podjetjem bi bilo treba zagotoviti podporo pri izgradnji platformnega gospodarstva. Vendar morajo nove oblike dela spremljati sodobne in izboljšane oblike zaščite, tudi za tiste, ki delajo na spletnih platformah.

Enotni trg je odvisen od trdnih, dobro delujočih sistemov za **standardizacijo in certificiranje**. Takšni sistemi prispevajo k povečanju trgov in zagotavljajo pravno varnost. Razvoj novih standardov in tehničnih predpisov bo ob intenzivnejšem sodelovanju EU v mednarodnih organih za standardizacijo bistvenega pomena za povečanje konkurenčnosti industrije.

EU mora tudi zagotoviti, da bo njena politika na področju **intelektualne lastnine** prispevala k ohranjanju in krepitvi evropske tehnološke suverenosti ter spodbujala enake konkurenčne pogoje. Intelektualna lastnina pomaga določiti tržno vrednost in konkurenčnost evropskih podjetij. Gre za neopredmetena sredstva podjetij, kot so blagovne znamke, zasnove, patenti, podatki, strokovno znanje in algoritmi. Pametne politike na področju intelektualne lastnine so bistvenega pomena za pomoč podjetjem pri rasti, ustvarjanju delovnih mest ter zaščiti in razvijanju tistega, kar jih dela edinstvena in konkurenčna.

⁵ Sporočilo o prepoznavanju in odpravi ovir za enotni trg ter spremljevalno poročilo, COM(2020) 93 final.

⁶ Dolgoročni akcijski načrt za boljše izvajanje in uveljavljanje pravil enotnega trga, COM(2020) 94 final.

Neodvisna politika konkurence EU koristi Evropi, saj pomaga pri vzdrževanju enakih konkurenčnih pogojev, poganja inovacije in potrošnikom omogoča večjo izbiro. Konkurenca prebujajo najboljše v naših podjetjih in jim omogoča, da ostanejo konkurenčna na svetovni ravni. V hitro spreminjajočem se svetu in času, ko Evropa začne svoj veliki dvojni prehod, bi morali zagotoviti, da pravila konkurence še naprej ustrezajo današnjemu svetu.

Komisija zato trenutno **pregleduje okvir EU za konkurenco**. Pri tem preverja, kako se uporabljajo veljavna pravila o konkurenci, zlasti v zvezi s protimonopolnimi ukrepi, in ali pravila, ki urejajo horizontalne in vertikalne sporazume, ter obvestilo o opredelitvi trga še vedno ustrezajo svojemu namenu. Preučila bo tudi, kako izboljšati odkrivanje primerov in pospešiti preiskave. Komisija bo na novih in nastajajočih trgih, ki oblikujejo naše gospodarstvo in družbo, uporabila orodje sektorskih preiskav.

Del tega pregleda sta tudi tekoče ocenjevanje nadzora tržnih koncentracij in preverjanje ustreznosti različnih smernic o državni pomoči. Pravila o državni pomoči zagotavljajo enake konkurenčne pogoje znotraj Evrope, da bi se izognili notranji tekmi za subvencije, hkrati pa podprli pomembne cilje javnega interesa. Komisija bo zagotovila, da bodo do leta 2021 na več prednostnih področjih, vključno z energijo in okoljsko pomočjo, veljala **revidirana pravila o državni pomoči**.

Ukrepi za uresničitev ciljev

- ↪ Danes sprejeta **akcijski načrt za uveljavljanje pravil enotnega trga** in poročilo o ovirah za enotni trg.
- ↪ Vzpostavitev **projektne skupine za uveljavljanje pravil enotnega trga**, ki jo bodo sestavljale države članice in Komisija.
- ↪ Danes sprejeta **strategija za MSP za trajnostno in digitalno Evropo**.
- ↪ **Ocena, pregled in po potrebi prilagoditev pravil EU o konkurenci** od leta 2021, vključno s tekočim ocenjevanjem nadzora tržnih koncentracij in preverjanjem ustreznosti **smernic o državni pomoči**.
- ↪ **Akcijski načrt za intelektualno lastnino** za oceno potrebe po nadgradnji pravnega okvira, zagotavljanje pametne uporabe intelektualne lastnine ter učinkovitejši boj proti kraji intelektualne lastnine.
- ↪ **Nadaljnje ukrepanje na podlagi evropske podatkovne strategije** za razvoj podatkovnega gospodarstva EU, vključno z vzpostavitvijo skupnih evropskih podatkovnih prostorov v določenih sektorjih in vrednostnih verigah.
- ↪ **Akt o digitalnih storitvah** za posodobitev in okrepitev pravnega okvira za enotni trg digitalnih storitev.
- ↪ Pobuda za **izboljšanje delovnih pogojev za platformne delavce**.

3.2 Ohranjanje enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni

Odprtost evropskega gospodarstva je vir blaginje in konkurenčnosti Evrope. Čeprav je industrija EU močno vključena v globalne vrednostne verige in deluje globalno, se EU ob grožnjah pošteni konkurenci in trgovini ne sme odzvati naivno.

EU si prizadeva ohraniti odprte trge, tako da sklepa trgovinske sporazume s partnerskimi državami ali regijami ter sodeluje na mednarodnih forumih, da bi se oblikovala pravila, ki ustrezajo vsem. Še naprej moramo slediti usklajenemu evropskemu pristopu, da zagotovimo medsebojno koristno trgovino in odstranimo morebitne ovire, ki našim podjetjem preprečujejo

ustrezen dostop do drugih trgov po svetu. To vključuje boj proti praksam agresivnega davčnega načrtovanja, ki ustvarjajo neenake konkurenčne pogoje.

EU bo čim bolj izkoristila celoten nabor mehanizmov trgovinske zaščite. Do sredine leta 2020 bo Komisija preučila, kako najbolje okrepiti protisubvencijske mehanizme in orodja. To bo storila v **beli knjigi o instrumentu za tuje subvencije**, ki bo obravnavala izkrivljajoče učinke tujih subvencij na enotnem trgu. Temu bo leta 2021 sledil predlog pravnega instrumenta.

Navedeno izkrivljanje pogosto spremlja pomanjkanje **vzajemnega dostopa evropskih podjetij** do domačih trgov tujih podjetij v državni lasti. Trgi javnih naročil EU so na primer večinoma odprti za podjetja iz držav, v katerih so podjetja EU diskriminirana ali celo soočena z zaprtji trga. Bela knjiga bo zato obravnavala tudi vprašanje dostopa tujih podjetij v državni lasti do trgov javnih naročil in financiranja EU. Hiter dogovor o predlaganem **instrumentu za mednarodno javno naročanje** bo prav tako bistvenega pomena za odpravo pomanjkanja vzajemnosti in zagotovitev dodatnega vzvoda EU pri pogajanjih.

Evropska industrija se ne bi smela soočati z nelojalno konkurenco konkurentov po svetu, ki se držijo drugačnih standardov ali načel, na primer o podnebnju. Novi **glavni uradnik za trgovino** si bo prizadeval za izboljšanje skladnosti in izvrševanja naših trgovinskih sporazumov ter redno poročal Evropskemu parlamentu. Komisija bo predlagala, da postane spoštovanje Pariškega sporazuma bistveni element vseh prihodnjih celovitih trgovinskih sporazumov.

Prav tako je bistvena **okrepitev carinskih kontrol**, da se zagotovi skladnost uvoženih izdelkov s pravili EU.

Ukrepi za uresničitev ciljev

- ↗ **Bela knjiga o instrumentu za tuje subvencije** do sredine leta 2020, ki bo obravnavala tudi dostop tujih podjetij do javnih naročil in financiranja EU.
- ↗ **Krepitev globalnih pravil o industrijskih subvencijah** v Svetovni trgovinski organizaciji.
- ↗ Hitro sprejetje **instrumenta za mednarodno javno naročanje**.
- ↗ **Akcijski načrt za carinsko unijo** leta 2020, da bi okrepili carinske kontrole, vključno z zakonodajnim predlogom za enotno okence EU, da bi omogočili popolnoma digitalno carinjenje na meji.

3.3 Podpiranje industrije pri prehodu na podnebno nevtralnost

Ob prehodu Evrope na podnebno nevtralnost bodo nekateri sektorji morali opraviti večje in bolj celovite spremembe kot večina drugih. Energijsko intenzivne industrijske panoge so nepogrešljive za evropsko gospodarstvo, nanje se opirajo tudi drugi sektorji. Posodobitev in razogljičenje energijsko intenzivnih industrij mora biti zato glavna prednostna naloga.

Evropski zeleni dogovor določa cilj oblikovanja novih trgov za podnebno nevtralne in krožne izdelke, kot so jeklo, cement in osnovne kemikalije. Da bo Evropa lahko vodila to spremembo, potrebuje nove industrijske postopke in več čistih tehnologij, da se zmanjšajo stroški in izboljša pripravljenost trga.

Komisija bo na primer podprla prodorne tehnologije na področju čistega jekla, ki bodo privedle do **postopka brezogljičnega pridobivanja jekla**. Inovacijski sklad sistema EU za

trgovanje z emisijami bo pomagal uvajati druge obsežne inovativne projekte za spodbujanje čistih izdelkov v vseh energijsko intenzivnih sektorjih.

Nova **strategija za trajnostne kemikalije** bo prispevala k boljši zaščiti ljudi in okolja pred nevarnimi kemikalijami ter spodbudila inovacije v tem sektorju za razvoj varnih in trajnostnih alternativ.

Evropa mora obravnavati tudi trajnostnost gradbenih proizvodov ter izboljšati energijsko in okoljsko učinkovitost zgradb. Bolj **trajnostno grajeno okolje** bo bistveno za prehod Evrope na podnebno nevtralnost.

Pri vse hitrejšem prehodu mora Evropa zagotoviti, da nihče ne bo zapostavljen. S predlogom novega **mehanizma za pravičen prehod**⁷ se bo mobiliziralo 100 milijard EUR za zagotovitev pravičnega prehoda ogljično intenzivnih regij v času, ko spreminjajo svoje industrijske panoge in gospodarstva.

Zmanjšanje emisij v vseh industrijskih panogah bo odvisno od načela „**energijska učinkovitost na prvem mestu**“ ter varne in zadostne oskrbe z nizkoogljično energijo po konkurenčnih cenah. Za to bo potrebno načrtovanje in naložbe v tehnologije, zmogljivosti in infrastrukturo za nizkoogljično proizvodnjo. Potrebovali bomo **bolj strateški pristop k sektorjem energije iz obnovljivih virov**, kot je proizvodnja energije na morju, in dobavno verigo, ki jih bo podpirala. To bo pripomoglo tudi k zadovoljevanju znatno povečanega povpraševanja po električni energiji, ki ga bo sprožil dvojni prehod. Ob tem bi morala potekati tudi prizadevanja za boljšo povezanost evropskih elektroenergetskih sistemov, da bi povečali zanesljivost oskrbe z električno energijo in vključili več obnovljivih virov.

V okviru tega bo treba učinkoviteje izkoristiti vse nosilce energije, vključno z električno energijo, plinom in tekočimi gorivi, in sicer s povezovanjem različnih sektorjev. To bo cilj nove strategije za **pametno povezovanje sektorjev**, ki bo določila tudi vizijo Komisije za **čisti vodik**. Z izkoriščanjem vseevropskih energetskih omrežij se bo prav tako podprl prehod na podnebno nevtralnost.

Posebno pozornost bi bilo treba nameniti tudi industrijskim panogam, ki se ukvarjajo s trajnostno in pametno mobilnostjo. Te imajo odgovornost in potencial za spodbuditev dvojnega prehoda, podpiranje evropske industrijske konkurenčnosti in izboljšanje povezljivosti. To velja zlasti za avtomobilsko, letalsko-vesoljsko, železniško in ladijsko industrijo, za alternativna goriva ter pametno in povezano mobilnost.

Ohranjanje vodilnega položaja na področju raziskav in inovacij, hitra vzpostavitev potrebne infrastrukture in močne spodbude, tudi pri javnih naročilih, bodo ključnega pomena za zagotovitev, da bodo industrije mobilnosti v EU ohranile svetovno vodstvo na tehnološkem področju. Celotna vrednostna veriga sektorja mora prispevati k oblikovanju novih mednarodnih standardov za varno, trajnostno, dostopno, zanesljivo in odporno mobilnost. V **celoviti strategiji za trajnostno in pametno mobilnost** bodo predstavljeni celoviti ukrepi, ki bodo pomagali izkoristiti potencial sektorja.

Če bodo po svetu še naprej obstajale razlike v ambicijah, bo Komisija ob polnem spoštovanju pravil STO leta 2021 predlagala **mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah**, da bi se zmanjšalo tveganje selitve virov CO₂. To bi bilo treba podpreti s krepitvijo naših obstoječih orodij za boj proti selitvi virov CO₂.

⁷ COM(2020) 22 final.

Ukrepi za uresničitev ciljev

- ↗ **Strategija za pametno povezovanje sektorjev.**
- ↗ **Skupni evropski energijski podatkovni prostor** bo izkoriščal potencial podatkov za večjo inovacijsko zmogljivost energetskega sektorja.
- ↗ Vzpostavitev **platforme za pravičen prehod**, ki bo ponujala tehnično in svetovalno podporo za ogljično intenzivne regije in industrije.
- ↗ **Strategija EU za čisto jeklo in strategija za trajnostne kemikalije.**
- ↗ Pregled **uredbe o vseevropskem energetskega omrežju.**
- ↗ Strategija EU o **proizvodnji energije iz obnovljivih virov na morju.**
- ↗ Celovita strategija za **trajnostno in pametno mobilnost.**
- ↗ Pobuda „val prenove“ in **strategija za grajeno okolje.**
- ↗ **Mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah**, da se zmanjša selitev virov CO₂, ob polnem spoštovanju pravil STO.

3.4 Vzpostavitev bolj krožnega gospodarstva

V skladu z novo evropsko strategijo za rast, po kateri se našemu planetu vrne več kot odvzame, mora imeti evropska industrija vodilno vlogo pri ekološkem prehodu. To pomeni, da je treba zmanjšati ogljični in materialni odtis ter krožnost vključiti v celotno gospodarstvo.

Da bi to dosegli, se moramo odmakniti od starega modela, po katerem iz tal jemljemo surovine, da naredimo izdelek, ki ga nato uporabimo in zavržemo. S spodbudami za našo industrijo moramo **revolucionirati način zasnovave, izdelave in uporabe izdelkov ter ravnanja z odpadki.**

Ta bolj krožni pristop bo zagotovil čistejšo in konkurenčnejšo industrijo, tako da bo zmanjšal vpliv na okolje, ublažil konkurenco za redke vire in znižal proizvodne stroške. **Pri tem ne gre le za okoljsko in moralno dolžnost, ampak je takšno ravnanje smiselno tudi z gospodarskega vidika.** Uporaba načel krožnega gospodarstva v vseh sektorjih in panogah lahko do leta 2030 ustvari 700 000 novih delovnih mest po vsej EU, od tega številna v MSP.

EU je na tem področju že v dobrem položaju in bi se morala zdaj osredotočiti na utrditev prednosti prvega na trgu. **Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo**⁸ predlaga vrsto ukrepov, ki bodo industriji EU omogočili, da izkoristi te priložnosti.

V središču akcijskega načrta je nov **okvir politike za trajnostne izdelke**, ki bo vzpostavil načela trajnostnosti za vse izdelke in prispeval k večji konkurenčnosti evropske industrije. Prednost bodo imele skupine izdelkov z velikim učinkom, ukrepi pa bodo vključevali pobudo o skupnem polnilniku, pobudo za krožno elektroniko, zahteve glede trajnostnosti baterij in nove ukrepe v tekstilnem sektorju.

Akcijski načrt vključuje tudi ukrepe, **s katerimi bodo potrošniki dobili dejavnejšo vlogo v krožnem gospodarstvu.** Potrošniki bi morali prejeti verodostojne in ustrezne informacije, da lahko izberejo trajne izdelke, ki jih je mogoče ponovno uporabiti in popraviti. Komisija bo predlagala načine za izboljšanje pravic in varstva potrošnikov, med drugim s prizadevanjem za „pravico do popravila“.

⁸ COM(2020) 98 final.

Javni organi, vključno z institucijami EU, bi morali dajati zgled z izbiro okolju prijaznega blaga, storitev in gradnje. S takim **zelenim javnim naročanjem** lahko pripomorejo k prehodu na trajnostno potrošnjo in proizvodnjo. Komisija bo predlagala nadaljnjo zakonodajo in navodila za zeleno javno naročanje.

Ukrepi za uresničitev ciljev

- ⇒ **Akcijski načrt za krožno gospodarstvo**, sprejet skupaj s to strategijo, vključno z novim okvirom politike za trajnostne proizvode.
- ⇒ **Nov regulativni okvir za trajnostne baterije.**
- ⇒ **Strategija EU za tekstilne izdelke.**
- ⇒ **Pobuda za krožno elektroniko**
- ⇒ **Opolnomočenje potrošnikov**, da bodo imeli dejavno vlogo v krožnem gospodarstvu, in sicer z boljšimi informacijami o izdelkih in krepitvijo njihovih pravic.

3.5 Ustvarjanje ozračja, naklonjenega inovacijam

V zadnjih petih letih se je delež porabe za raziskave in razvoj v evropskih podjetjih v svetovnem merilu zmanjšal, medtem ko se je v ameriških in kitajskih podjetjih povečal. Ključno za obrnitev tega trenda bo, da se sprostijo naložbe v inovacije, in sicer ob strinjanju, na kaj se želimo osredotočiti, in z jasno potjo izdelkov do trga, da se omogoči izkoriščanje ekonomije obsega. V okviru tega bi bilo treba MSP spodbujati in podpirati pri inovacijah in uvajanju idej na trg.

Svetovna tekma pri dvojnem prehodu bo vedno bolj temeljila na pionirskih področjih znanosti in obvladovanju visokih tehnologij. Naslednja industrijska doba bo tista, ki bo združevala fizični, digitalni in biološki svet. Če želi Evropa prevzeti vodilno vlogo pri dvojnem prehodu, mora biti industrijska strategija v svojem bistvu **strategija za industrijske inovacije**.

To pomeni, da moramo biti ob krepitvi naložb v prelomne in prodorne raziskave in inovacije pripravljeni tudi na kak neuspeh. Tako se bomo učili, prilagajali in po potrebi ponastavili način dela, da bomo lahko napredovali. Svojo miselnost moramo preusmeriti od nenaklonjenosti tveganjem k sprejemanju neuspeha. To se mora odražati na vseh področjih, **inovacije pa je treba vključiti v oblikovanje politik**. V okviru prizadevanj za boljše pravno urejanje in strateško načrtovanje bomo zagotovili, da bodo politike spodbujale inovacije.

Industrijske sektorje bi bilo treba pozvati in spodbuditi, naj opredelijo svoje načrte za podnebno nevtralnost ali vodilno vlogo na digitalnem področju. Pri tem bi se lahko oprli na visokokakovostne raziskave in spretnosti ter podporo EU. Od začetka izvajanja evropskega zelenega dogovora več sektorjev že sledi temu pristopu. V duhu sooblikovanja in podjetništva iz te strategije bi bilo treba to podpreti z **javno-zasebnimi partnerstvi**, ki bi industriji pomagala pri razvoju tehnologij za doseganje njihovih ciljev, kot je bilo uspešno izvedeno v industrijskih zavezništvih.

Cilj **Evropskega sveta za inovacije**, ki bo začel v celoti delovati leta 2021, bo tudi čim bolj izkoristiti močno evropsko raziskovalno bazo. Opredelil bo tehnologije naslednje generacije, pospešil njihovo komercialno uporabo in pomagal podpirati hitro širitev zagonskih podjetij.

Svojo vlogo mora odigrati tudi enotni trg, in sicer s spodbujanjem inovacij, da se čim bolj izkoristi njegove prednosti v zvezi z ekonomijo obsega, hitrostjo in širino. Spodbujati bi bilo treba **lokalne inovacije in eksperimentiranje**. To bi regijam omogočilo, da z MSP in potrošniki razvijejo in preskusijo nove rešitve, pri tem pa se opirajo na lokalne značilnosti, prednosti in specializiranost. Delovanje novih tehnologij in rešitev bi se lahko preizkusilo v živo z oblikovalci politik in regulatorji, da bi omogočili inovativne poslovne modele.

Ko se te rešitve preizkusijo in izboljšajo, se lahko razširijo na evropske in svetovne trge, s čimer se EU zagotovi, da še ohrani svojo vodilno vlogo. **Vozlišča za digitalne inovacije**, ki delujejo kot točke „vse na enem mestu“ in podjetjem omogočajo dostop do preizkušanja tehnologije, so dobra izhodiščna platforma.

Ukrepi za uresničitev ciljev

- Sporočilo o **prihodnosti raziskav in inovacij ter evropskem raziskovalnem prostoru** za pregled novega pristopa k inovacijam in zagotovitev, da se proračun EU uporablja z največjim učinkom.
- Vzpostavitev **javno-zasebnih partnerstev** v okviru programa Obzorje Evropa.

3.6 Usposabljanje in preusposabljanje

Konkurenčnost industrije je odvisna od zaposlovanja in ohranjanja kvalificirane delovne sile. Ob vse hitrejšem dvojnem prehodu bo morala Evropa poskrbeti, da izobraževanje in usposabljanje ne bosta zaostala. Uresničevanje načela vseživljenjskega učenja za vse bo postalo vedno pomembnejše: samo v naslednjih petih letih bo moralo 120 milijonov Evropejcev in Evropejk izpopolniti svoje spretnosti ali se preusposobiti.

To kaže, kako pomembne so spretnosti za dvojni prehod in kakšne priložnosti lahko ponudijo ljudem. Prehod na nizkoogljično gospodarstvo naj bi do leta 2030 ustvaril več kot milijon delovnih mest, že zdaj pa je v Evropi milijon prostih delovnih mest za strokovnjake na področju digitalne tehnologije. Hkrati 70 % podjetij poroča, da zadržujejo naložbe, ker ne morejo najti ljudi s pravimi znanji in spretnostmi.

Za industrijske delavce bodo digitalizacija, avtomatizacija in napredek pri umetni inteligenci pomenili, da bodo morali svoje spretnosti prilagoditi bolj kot kdaj koli prej. Preusposabljanje in prekvalificiranje morata biti pomemben del našega socialnega tržnega gospodarstva. Tudi naši sistemi **visokošolskega in poklicnega izobraževanja in usposabljanja** bodo morali za trg dela zagotoviti več znanstvenikov, inženirjev in tehnikov. Boljše privabljanje znanj in spretnosti ter talentov iz tujine bo prav tako pripomoglo k reševanju potreb trga dela EU.

Evropa mora v globalni tekmi za talente povečati naložbe v znanja in spretnosti, vseživljenjsko učenje pa bi moralo postati dejstvo. Za to bo potrebno skupno ukrepanje industrije, držav članic, socialnih partnerjev in drugih zainteresiranih strani v okviru novega **„Pakta za znanja in spretnosti“**, ki bo prispeval k izpopolnjevanju in preusposabljanju ter omogočil sprostitev javnih in zasebnih naložb v delovno silo. Pakt bo osredotočen na sektorje z visokim potencialom rasti za Evropo ali tiste, ki se soočajo z največjimi spremembami. Ta prizadevanja bo podprl tudi **evropski izobraževalni prostor**.

Bistveno je tudi, da se v industriji vzpostavi boljše ravnovesje med ženskami in moškimi. To vključuje spodbujanje žensk, da se odločijo za študij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, razmislijo o poklicni poti na področju tehnologije in vlagajo v digitalne spretnosti, s čimer bi se bolj uravnotežila zastopanost spolov pri ustanavljanju in vodenju podjetij.

Ukrepi za uresničitev ciljev

- ↗ Posodobitev **programa znanj in spretnosti za Evropo** leta 2030, vključno s priporočilom o poklicnem izobraževanju in usposabljanju.
- ↗ Vzpostavitev **evropskega pakta za znanja in spretnosti**.
- ↗ Sporočilo o strateškem okviru za **evropski izobraževalni prostor**.
- ↗ **Akcijski načrt za digitalno izobraževanje**.
- ↗ **Izvajanje strategije EU za enakost spolov**, sprejete marca 2020.

3.7 Naložbe in financiranje prehoda

Številni prihodnji programi EU, kot so Obzorje Evropa, program za digitalno Evropo, program za enotni trg, sklad za inovacije, InvestEU, Evropski socialni sklad, Evropski obrambni sklad in vesoljski program EU, ter vsi evropski strukturni in investicijski skladi bodo pomagali spodbujati konkurenčnost industrije EU. Hiter dogovor o naslednjem dolgoročnem proračunu je bistvenega pomena za prihodnost naše industrije.

V času, ko je javna blagajna pod pritiskom, bomo potrebovali nove načine sprostitev zasebnih naložb. To vključuje zagotovitev sredstev EU s pomočjo finančnih vzvodov, s kombiniranjem financiranja EU z državami članicami in drugimi institucionalnimi partnerji ter privabljanjem zasebnih vlagateljev. Program InvestEU in naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor bosta pomagala sprostiti zasebne naložbe tam, kjer so potrebne. Pomembno vlogo bodo imele Evropska investicijska banka ter nacionalne spodbujevalne banke in institucije.

Mobiliziranje zasebnih naložb in javnih financ je izjemno pomembno tam, kjer trg ne deluje, zlasti za obsežno uvajanje inovativnih tehnologij. Preizkušeno orodje na tem področju so **pomembni projekti skupnega evropskega interesa**. Države članice lahko te projekte uporabijo za združevanje finančnih virov, hitro ukrepanje in povezovanje pravih akterjev v vrednostnih verigah. Ti projekti spodbujajo naložbe in državam članicam omogočajo, da v primeru nedelovanja trga financirajo obsežne čezmejne inovacijske projekte. Komisija bo na podlagi izkušenj z nedavnimi pomembnimi projekti skupnega evropskega interesa preučila možnosti za združevanje nacionalnih instrumentov in instrumentov EU za spodbujanje naložb v celotni vrednostni verigi, pri čemer bo v celoti upoštevala ustrezna finančna pravila in pravila konkurence.

Da bi čim boljše izkoristili to orodje, bo Komisija leta 2021 vzpostavila **revidirana pravila o državni pomoči za pomembne projekte skupnega evropskega interesa**. Pri tem pregledu naj bi se pojasnili pogoji, pod katerimi lahko veliki projekti pod vodstvom držav članic v ključnih sektorjih uspešno in pravočasno napredujejo ter spodbujajo konkurenco. Prav tako bi bilo treba pomagati MSP, da bodo lahko polno sodelovala pri prihodnjih pomembnih projektih skupnega evropskega interesa.

V celotnem finančnem sistemu bo treba spodbuditi tudi naložbe v konkurenčno trajnostnost. Nedavni dogovor o **taksonomiji EU** in gotovost, ki jo zagotavljajo **evropska podnebna pravila**⁹, sta pomembna koraka v pravo smer.

Na podlagi tega napredka bo prenovljena strategija za trajnostno financiranje določila jasna pravila za usmerjanje vlagateljev k trajnostnim naložbam. V okviru nadaljnjih prizadevanj za poglobitev ekonomske in monetarne unije bo novi **akcijski načrt Komisije za unijo kapitalskih trgov** vključeval pobudo za okrepitev zaščite naložb znotraj EU in prizadevanja za sprostitev bolj raznolikih virov financiranja za evropska podjetja, zlasti MSP. Strategija za digitalne finančne storitve bo podpirala inovacije na področju finančnih storitev, da bi pomagala razširiti nove storitve in poslovne modele ter obravnavati nova tveganja.

Ukrepi za uresničitev ciljev

- ↗ Sodelovanje s Parlamentom in Svetom, da bi zagotovili hitro sprejetje in izvajanje **naslednjega dolgoročnega proračuna**.
- ↗ Preučitev možnosti za usklajene naložbe držav članic in industrije v obliki novih **pomembnih projektov skupnega evropskega interesa** ter za morebitne nadaljnje ukrepe v zvezi s prvima pomembnima projektoma skupnega evropskega interesa na področju baterij in mikroelektronike.
- ↗ Pregled **pravil o državni pomoči za pomembne projekte skupnega evropskega interesa**, vključno s projekti v zvezi z energijskim preходом.
- ↗ **Prenovljena strategija za trajnostno financiranje**.
- ↗ **Nova strategija za digitalne finančne storitve**.
- ↗ **Akcijski načrt za unijo kapitalskih trgov** leta 2020, vključno z ukrepi za podporo povezanim kapitalskim trgov in več možnosti financiranja za državljane in podjetja.

4. Krepitev evropske industrijske in strateške avtonomije

Pri evropski strateški avtonomiji gre za zmanjšanje odvisnosti od drugih pri stvareh, ki jih najbolj potrebujemo: kritičnih materialih in tehnologijah, hrani, infrastrukturi, varnosti in drugih strateških področjih. Pri tem se evropski industriji ponuja tudi priložnost za razvoj lastnih trgov, izdelkov in storitev, ki povečujejo konkurenčnost.

Evropa cveti v odprtem naložbenem okolju, ki drugim omogoča naložbe v evropsko konkurenčnost. Mora pa ravnati tudi bolj strateško, ko gre za tveganja, povezana s tujimi naložbami. **Okvir za pregled neposrednih tujih naložb**¹⁰, ki se bo v celoti uporabljal od oktobra 2020, bo zaradi varnosti ali javnega reda zaščitil evropske interese. Komisija bo pripravila predloge za nadaljnjo krepitev tega orodja.

Digitalna preobrazba Evrope, varnost in prihodnja tehnološka suverenost so odvisne od naše **strateške digitalne infrastrukture**. Poleg nedavnih prizadevanj Komisije na področju 5G in kibernetne varnosti bo EU razvila kritično infrastrukturo za kvantno komunikacijo, ki naj bi v naslednjih 10 letih vzpostavila certificirano in varno infrastrukturo od konca do konca, ki bo temeljila na kvantnem razdeljevanju ključa, da se zaščitijo ključna digitalna sredstva EU in njenih držav članic.

⁹ COM(2020) 80 final.

¹⁰ Uredba (EU) 2019/452.

EU bo podpirala tudi razvoj ključnih omogočitvenih tehnologij, ki so strateško pomembne za evropsko industrijsko prihodnost. Te vključujejo robotiko, mikroelektroniko, visokozmogljivostno računalništvo in podatkovno infrastrukturo v oblaku, blokovne verige, kvantne tehnologije, fotoniko, industrijsko biotehnologijo, biomedicino, nanotehnologije, zdravila, napredne materiale in tehnologije.

Evropski **obrambni in vesoljski sektor** sta bistvenega pomena za prihodnost Evrope. Vendar razdrobljenost obrambne industrije pod vprašaj postavlja zmožnost Evrope, da zgradi naslednjo generacijo kritičnih obrambnih zmogljivosti. To bi zmanjšalo strateško suverenost EU in njeno zmožnost, da deluje kot zagotavljalec varnosti.

Evropski obrambni sklad bo pomagal zgraditi povezano obrambno industrijsko bazo po vsej EU. Vlagal bo v celotne evropske obrambne vrednostne verige, spodbujal čezmejno sodelovanje ter podpiral odprte in dinamične dobavne verige, ki vključujejo MSP in nove udeležence na trgu. Podpiral bo tudi prelomne tehnologije in podjetjem omogočal, da prevzamejo večje tveganje. Bistvenega pomena bo skladnost z drugimi obrambnimi pobudami.

Vesoljske tehnologije, podatki in storitve lahko okrepijo evropsko industrijsko bazo s podpiranjem razvoja inovativnih izdelkov in storitev, vključno z vrhunskimi inovativnimi tehnologijami.

Obrambna in vesoljska industrija se v spreminjajočih se geopolitičnih razmerah soočata s svetovno konkurenco brez primere, pa tudi z novimi priložnostmi, ki jih prinašajo hitro razvijajoče se tehnologije, ter pojavljanjem novih akterjev. Za učinkovitejše izkoriščanje virov in tehnologij ter ustvarjanje ekonomije obsega bo EU iskala **sinergije med civilno, vesoljsko in obrambno industrijo**.

S prehodom evropske industrije na podnebno nevtralnost bi bilo odvisnost od razpoložljivih fosilnih goriv mogoče nadomestiti z zanašanjem na neenergetske surovine, od katerih jih veliko uvozimo iz tujine in za katere postaja globalna konkurenca vse intenzivnejša. Spodbujanje recikliranja in uporabe sekundarnih surovin bosta pripomogla k zmanjšanju te odvisnosti.

Pričakuje se, da se bo do leta 2050 povpraševanje po **surovinah** podvojilo, zaradi česar bo diverzifikacija virov bistvena za povečanje zanesljivosti oskrbe v Evropi. Kritične surovine so prav tako ključne za trge, kot so e-mobilnost, baterije, obnovljivi viri energije, zdravila, letalsko-vesoljska industrija, obramba in digitalne aplikacije.

Dostop do medicinskih izdelkov in zdravil je prav tako ključnega pomena za varnost in avtonomijo Evrope v današnjem svetu. Predlagana bo **nova strategija EU za zdravila**, ki bo osredotočena na razpoložljivost, cenovno dostopnost, trajnostnost in zanesljivost oskrbe z zdravili. Pomembnost tega vprašanja so pokazali nedavni dogodki, povezani z izbruhom koronavirusa (COVID-19) leta 2019 .

Ukrepi za uresničitev ciljev

➦ **Nadaljnje ukrepanje na podlagi sporočila o 5G¹¹ in priporočila o kibernetiski varnosti omrežij 5G¹².**

¹¹ COM(2020) 50 final.

¹² C(2019) 2335 final.

- ↗ **Akcijski načrt za sinergije med civilno, obrambno in vesoljsko industrijo**, tudi na ravni programov, tehnologij, inovacij in zagonskih podjetij.
- ↗ **Nova strategija EU za zdravila** leta 2020, vključno z ukrepi za zanesljivost oskrbe in zagotavljanje inovacij za paciente.
- ↗ Akcijski načrt za **kritične surovine**, vključno s prizadevanji za razširitev mednarodnih partnerstev za dostop do surovin.

5. Povezovanje: partnerski pristop k upravljanju

Evropska industrija mora izkoristiti svoje edinstvene značilnosti in prednosti: povezovanje prek vrednostnih verig in meja, raznolikost, tradicije in ljudi. Ob vse hitrejšem dvojnem prehodu in ostrejši svetovni konkurenci se spreminja tudi evropska industrija. Med različnimi izdelki in storitvami v različnih sektorjih je tako vse več povezav.

Poleg tega, da se Evropa osredotoča na posamezne tehnologije, mora pozorno spremljati tudi priložnosti in izzive, s katerimi se soočajo **industrijski ekosistemi**. Ti zajemajo vse akterje, ki delujejo v vrednostni verigi: od najmanjših zagonskih do največjih podjetij, od akademskih krogov do raziskovalcev, od ponudnikov storitev do dobaviteljev. Vsak člen verige ima svoje značilnosti.

Komisija bo na podlagi dela, opravljenega v okviru okrogle mize na visoki ravni o industriji do leta 2030, strateškega foruma za pomembne projekte skupnega evropskega interesa in drugih organov sistematično analizirala različne ekosisteme in **ocenila različna tveganja in potrebe industrije** v času dvojnega prehoda v svetu, v katerem je konkurenca vse večja. Obravnavala bo vprašanja, kot so spretnosti na področju raziskav in inovacij, vloga MSP in velikih podjetij ter zunanji pritiski ali odvisnosti.

Pri tej analizi bo Komisija tesno sodelovala z vključujočim in odprtim **industrijskim forumom**, ki ga sestavljajo predstavniki industrije, vključno z MSP, velikih podjetij, socialnih partnerjev, raziskovalcev ter držav članic in institucij EU. Po potrebi bodo vključeni tudi strokovnjaki iz posameznih sektorjev, da delijo svoje znanje.

Pri tem delu se lahko pokaže, da bodo nekateri ekosistemi zaradi svoje specifične narave ali potreb potrebovali namensko, prilagojeno podporo. Ta podpora bi lahko prišla v obliki regulativnih ukrepov, sprostitev financiranja ali čim boljšega izkoriščanja instrumentov trgovinske zaščite. Tako bi se oblikovala **namenska zbirka orodij**. Napredek se bo redno spremljal v sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom.

V primerih, ko bi bilo to potrebno, bi se lahko uporabila **industrijska zaveznitva**. Ta so že prinesla koristi na področju baterij, plastike in mikroelektronike. . S pomočjo evropskega zaveznitva za baterije je EU uspelo prevzeti vodilni položaj v industriji pri tej ključni tehnologiji. Zaveznitva lahko usmerjajo delo in pomagajo financirati obsežne projekte s pozitivnimi učinki prelivanja po vsej Evropi, pri čemer se uporablja znanje MSP, velikih podjetij, raziskovalcev in regij, da bi se odpravile ovire za inovacije in izboljšala skladnost politik.

Čisti vodik je odličen primer, kje ima lahko takšno zaveznitvo resnično dodano vrednost. Gre za prelomno področje, ki zahteva boljše usklajevanje po vrednostni verigi. V tem duhu bo Komisija v kratkem predlagala vzpostavitev novega **evropskega zaveznitva za čisti vodik**, ki bo vlagatelje povežalo z vladnimi, institucionalnimi in industrijskimi partnerji. Zaveznitvo bo temeljilo na obstoječih prizadevanjih za opredelitev tehnoloških potreb, naložbenih

priložnosti ter regulativnih ovir in omogočitvenih dejavnikov. Prihodnja zaveznitva bi morala **zajemati tudi nizkoogljične industrije, industrijske oblake in platforme ter surovine.**

Ukrepi za uresničitev ciljev

- ↗ Na podlagi uspešnega modela industrijskih zaveznitv bo sklenjeno **ново evropsko zaveznitvo za čisti vodik**. Ko bodo pripravljena, bi morala slediti zaveznitvo za nizkoogljične industrije, zaveznitvo za industrijske oblake in platforme ter zaveznitvo za surovine.
- ↗ Komisija bo opravila temeljit pregled in **analizo industrijskih potreb** ter **opredelila ekosisteme, ki potrebujejo prilagojen pristop**.
- ↗ Do septembra 2020 bo vzpostavljen vključujoč in odprt **industrijski forum**, ki bo podpiral ta prizadevanja.

6. Zaključek

Ta strategija postavlja temelje za industrijsko politiko, ki bo podpirala dvojni prehod, povečala svetovno konkurenčnost industrije EU in okrepila strateško avtonomijo Evrope.

Glede na pomembne socialne posledice prihodnjih sprememb bo bistvenega pomena dialog s socialnimi partnerji in civilno družbo. **Dnevi industrije**, ki jih Komisija organizira vsako leto, bodo še naprej pomemben dogodek, ki bo združeval vse akterje. Komisija bo predlagala, da države, ki predsedujejo Svetu, in zainteresirane države članice gostijo dneve industrije v svojih državah.

Komisija se bo trudila povečati politično odgovornost za strategijo, pri čemer bo predlagala, da se v Svetu in Evropskem parlamentu vzpostavita stalni točki za spremljanje napredka. To bo potekalo na podlagi rednega spremljanja izvajanja strategije in analize sklopa ključnih kazalnikov uspešnosti.

Evropa bo le s skupnim prizadevanjem EU, njenih držav članic in regij, industrije, MSP in vseh drugih zadevnih zainteresiranih strani, ki bodo tvorili obnovljeno partnerstvo, lahko kar najboljše izkoristila industrijsko preobrazbo. Evropski svet marca 2020 ponuja priložnost, da se tako obnovljeno partnerstvo podpre na podlagi skupne vizije in ciljev.